

Van: Rogier de Haan

Verzonden: donderdag 16 mei 2024 17:07

Aan: Krikken, Berend; Nikole den Teuling

Onderwerp: reactie op de brief van 16 mei 2024 van pensioenfondsen KPN en PostNL

Geachte heren Van Gameren en Van de Kieft,

Veel dank voor jullie brief. Graag reageer ik daarop.

Uiteraard zullen we jullie standpunt meenemen in onze uitingen, nu beide fondsen jammer genoeg niemand hebben kunnen vrijmaken om deze zelf uit te dragen in de geplande uitzending. Ik stel voor om jullie brief van vandaag en deze reactie integraal op onze website te publiceren. Overigens blijft de uitnodiging staan.

Wat betreft jullie opmerking over het sturen van een vragenlijst. Jullie vroegen hierom in reactie op ons verzoek aan jullie om in onze uitzending het woord te voeren. De heer Van de Kieft gaf aan het prettig te vinden om in zo'n geval van tevoren te weten welke vragen hem in de uitzending gesteld zouden kunnen worden. Wij gaven aan dat dit uiteraard mogelijk is. Jullie hebben echter aangegeven niet naar de uitzending te zullen komen. Daarmee is het nut en de noodzaak (en de mogelijkheid) om jullie vooraf een lijstje met in de uitzending te stellen vragen op te sturen, komen te vervallen.

Dan de inhoudelijke kwestie. Laat ik allereerst de zaken op een rij zetten waarover we het volgens mij met elkaar eens zijn.

1. Vele oud PTTers die vóór 1989 pensioen opbouwden bij ABP, zouden als ze bij ABP hadden kunnen blijven, nu recht hebben gehad op een aanvulling samenvallende diensttijd. Als gevolg van de privatisering van de PTT en de collectieve waardeoverdrachten aan de (huidige) pensioenfondsen van KPN en PostNL, betaalt ABP deze aanvulling niet uit.
2. De fondsen van (nu) KPN en PostNL hebben bij hun oprichting naar aanleiding van de privatisering de wettelijke taak meegekregen om met ingang van de overgangdatum pensioenaanspraken aan te bieden die in totaliteit in elk geval gelijkwaardig zijn aan die men tot dan toe bij ABP had.
3. Gelijkwaardig is niet hetzelfde als identiek.
4. Tweeverdienende oud PTTers die op 1 januari 1989 getrouwd waren, hebben vanwege de verloren gegane aanvulling samenvallende diensttijd mogelijk recht op een verhoging van het KPN- of PostNL-pensioen. In de praktijk ontvangt vrijwel niemand deze verhoging.

In de uitzending van begin april hebben we hier aandacht aan besteed, en daaraan de vraag gekoppeld of jullie fondsen daarmee wel voldoen aan de wettelijke plicht tot het aanbieden van een gelijkwaardig pensioen.

Uit onze bespreking van vorige week en jullie brief van vandaag maak ik op dat we het over twee punten die wij hebben geuit kennelijk niet met elkaar eens zijn:

1. De hoogte van de aanvullingen samenvallende diensttijd die men zou hebben ontvangen als men bij ABP had kunnen blijven.
2. Dat ABP bij de privatisering vermogen heeft afgedragen voor deze aanvullingen.

Om bij het eerste punt te beginnen. Over de hoogte van de aanvullingen samenvallende diensttijd heb ik inderdaad gezegd dat die tussen de 1.500 en 2.000 euro bedragen. Deze bedragen baseerde ik op de twee concrete voorbeelden in de uitzending van begin april.

Daarbij rekende ik met de door jullie fondsen gehanteerde bedragen per samenvallend dienstjaar. Als ik zou rekenen met de bedragen die ABP hanteert voor de vaststelling van de aanvulling samenvallende diensttijd, zou ik overigens een stuk hoger uitkomen, namelijk boven de 3.000 euro. Los van de door mij gebruikte voorbeelden kan de aanvulling samenvallende diensttijd oplopen tot meer dan 6.000 euro per jaar, afhankelijk van het aantal samenvallende dienstjaren. Zie de antwoorden van de Minister op Kamervragen hierover van Pieter Omtzigt uit 2020, die ik jullie eerder deze week op jullie verzoek toestuurde.

Dan het tweede punt: is ervoor betaald? Ik volg hierin de beschikbare openbare bronnen, die ik jullie heb toegestuurd: ABP en wederom de Minister. Beiden stellen dat de rechten op de aanvulling samenvallende diensttijd destijds zijn overgedragen, en dat daarvoor "een waarde" is meegegeven (ABP), respectievelijk "een deel van het vermogen" is overgedragen aan de NV PTT (de Minister). Overigens lijkt mij deze kwestie in juridische zin niet relevant. In beide gevallen is de wettekst immers leidend: er moet een gelijkwaardig pensioen worden geboden. Ik snap het belang dat jullie hieraan hechten in zoverre dat als er inderdaad voor betaald is, er geen reden is om het niet uit te keren, ook als daar geen juridische verplichting toe zou bestaan. Jullie geven bij herhaling aan dat er geen geld is overgedragen. Wellicht is het zinvol om aan te geven waarop jullie die stelling baseren.

Verder begrijp ik dat jullie fondsen zich storen aan het door mij gebruikte woord "rekentruc", waarmee ik aanduid hoe wordt berekend of er recht bestaat op een pensioenaanvulling. In onze bespreking van vorige week, als ook in onze uitingen over dit onderwerp licht ik deze woordkeuze consequent toe, en ik zal dat ook hier doen. Aan de ene kant van de vergelijking rekenen jullie fondsen met het daadwerkelijk opgebouwde KPN-/PostNL-Pensioen, terwijl aan de andere kant van de vergelijking wordt gerekend met een ABP-pensioen, uitgaand van de fictie dat het salaris na 1988 nooit meer zou zijn gestegen. Meer nog: bij de berekening van het fictieve ABP-pensioen stoppen jullie vanaf 1995 met het meerekenen van de aanvulling samenvallende diensttijd, terwijl jullie wel blijven doorrekenen met de veel te hoge franchise die ABP in 1988 hanteerde, ter compensatie waarvan de aanvulling samenvallende diensttijd nu juist bestaat. Met het woord "rekentruc" probeer ik, kortom, aan te geven dat de gekozen berekening kunstmatige elementen bevat, die consequent ten koste gaan van de aanspraken van de betreffende deelnemer.

Ik begrijp goed dat jullie de gehanteerde rekenmethode baseren op de overgangsregeling, die destijds is opgesteld door de sociale partners. Deze overgangsregeling is echter ondergeschikt aan de wettekst. Oftewel: als de gebruikte rekenmethode aansluit op de overgangsregeling, maar niet op de wettekst, schiet de rekenmethode tekort. In het kort is dit de vraag die ik opwerp: of jullie fondsen voor deze groep tweeverdieners wel een pensioen aanbieden dat voldoet aan de minimumeis die de wet stelt. Een antwoord op die vraag heb ik nog niet gegeven, maar ik meen wel voldoende aanleiding te hebben om dit kritisch tegen het licht te houden.

Bij dit alles zijn wij in belangrijke mate afhankelijk van de informatie die jullie fondsen kunnen of willen verstrekken. Juist op dit punt is er nog het een en ander te winnen. Zo hebben wij de afgelopen jaren tientallen meldingen gehad van oud PTTers die informatie bij jullie fondsen inwonen over de aanvulling samenvallende diensttijd. Jullie fondsen gaven die informatie niet; deze gepensioneerden werden consequent doorverwezen naar ABP, met het advies om daar de aanvulling samenvallende diensttijd aan te vragen -wat uiteraard in niets resulteerde. Deze melders werden door jullie fondsen niet gewezen op de samenlooptoeslag waarmee jullie werken. De klachten van al deze mensen vormden de aanleiding om nader onderzoek te doen naar dit onderwerp.

Ook op andere wijze is de door jullie fondsen verstrekte informatie zeer summier geweest. Het enige wat tot zeer recent te vinden was over de samenlooptoeslag, was een korte tekst

op de website van pensioenfonds KPN, met daarin belangrijke feitelijke onjuistheden. Ikzelf kreeg tot twee keer toe van pensioenfonds KPN een berekening met uitleg van de pensioenverhoging van één van de klagers, te zien in de uitzending van april. Daags voor die uitzending kreeg ik van het pensioenfonds de mededeling dat de door jullie gemaakte -en bij herhaling tot in detail verdedigde- berekening bij nadere beschouwing onjuist was, en dat het pensioen van betrokkene op basis van het reglement naar beneden zou moeten worden bijgesteld. Tot op de dag van vandaag is onduidelijk welke consequenties jullie fonds daaraan wenst te verbinden.

Vanwege deze rommelige voorgeschiedenis, maar ook gelet op het grote belang van deze kwestie, hecht ik er extra veel belang aan om de documenten en informatie die ik wél heb, te kunnen verifiëren. Dat zijn: een tekst met daarin de overgangsregeling, die echter geen datering bevat, geen informatie over betrokken partijen, geen namen van ondertekenaars, geen handtekeningen, geen publicatiegegevens. En informatie over door de jaren heen gehanteerde verschillende rekenmethodes. Bij herhaling heb ik verzocht om nadere documentatie hiervan -brondocumenten, beslisdocumenten. Tot op heden heb ik deze niet ontvangen, overigens zonder dat dit door jullie wordt toegelicht. Daarnaast hebben wij jullie voor elke uitzending uitgenodigd om zelf het woord te voeren over dit onderwerp -jullie kiezen er tot nog toe voor om hiervan geen gebruik te maken.

Gelet op dit alles meen ik dat we het volste recht hebben om aandacht te besteden aan dit onderwerp, dat het belangrijk is om dit te doen, en dat we dit op een correcte manier doen, waarbij ik herhaal dat wij in belangrijke mate afhankelijk zijn van de door jullie verstrekte informatie. Ik denk daarom dat het zinvol is om nog een bespreking te plannen waarin jullie de tot nog toe niet onderbouwde twistpunten alsnog nader duiden, en om te bezien of er mogelijk een oplossingsroute bewandeld kan worden.

Met vriendelijke groet,
Rogier de Haan
MAX Ombudsman

Postbus 518
1200 AM Hilversum

Bezoekadres:
Media Park - Studio 21
Joop van den Endeplein 9
1217 WJ Hilversum
www.maxombudsman.nl